

Література.

1. Островерха Р.Е. Шляхи удосконалення організації обліку основних засобів [Електронний ресурс] / Р.Е.Островерха.–Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/4/Ostroverha.pdf.
2. Пушкар М. С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти): монографія / М.С. Пушкар. – Тернопіль: Економічна думка, 2000. – 422 с.
3. Соколов Я. В. Основы теории бухгалтерского учета / Я.В. Соколов. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 496 с.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЕРВИННОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Пушкар А.О. магістр,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Первинний облік є найважливішим етапом бухгалтерського процесу. У зв'язку з тенденцією зближення законодавчої бази України з питань обліку з міжнародною повинні змінюватися типові форми бухгалтерських документів, зокрема з обліку необоротних активів. Але введення П(С)БО з 2000 року не знайшло відображення у цих документах. Бухгалтерія підприємств продовжує застосовувати форми, затвержені у 1989 року і 1995 роках, що не співвідноситься зі всіма вимогами існуючих національних стандартів бухгалтерського обліку.

А. Белоусов стверджує, що існуючі типові форми розрахунку амортизації основних засобів не дозволяють відобразити її нарахування у зв'язку з прийняттям і введенням у дію Положень (Стандартів) бухгалтерського обліку й зміною методів амортизації. Тому вони є застарілими і потребують кардинальних змін. Запропоновані Белоусовим А.[1] типові форми розрахунку амортизації основних засобів враховують окремі методи нарахування амортизації і всі необхідні складові для здійснення таких розрахунків: первісна вартість, строк корисного використання об'єкту, ліквідаційна вартість тощо. Слід також зазначити, що втрату інформаційності первинних документів з обліку необоротних активів відмічас і В. Семйон [2]. Автор вказує на недоліки у структурі і змісті у типових формах ОЗ-1, ОЗ-3, ОЗ-6 і пропонує видалення таких граф, як код

* Науковий керівник - Маренич Т. Г., д.е.н., професор

норми амортизаційних відрахувань, норми амортизаційних відрахувань на повне відновлення, поправочний коефіцієнт та пропонує додати графі: група основних засобів, строк корисного використання, методи нарахування амортизації, ліквідаційну вартість, а у формі ОЗ-6 – інформацію про нарахований знос основних засобів. Однак, надані пропозиції вітчизняними авторами не змінили типові форми на законодавчому рівні.

Грабова Н. М. вважає, що форма документа має бути простою, зрозумілою, зручною для подальшого опрацювання і водночас з усією повнотою характеризувати відповідну операцію, задовольняючи при цьому вимоги не тільки бухгалтерського, а й оперативного і статистичного обліку.

Грабова Н. М., досліджуючи типові форми первинного обліку основних засобів, звертає увагу на те, що типову форму ОЗ-1 застосовують для оформлення об'єктів основних засобів при їх придбанні, передачі, зокрема безкоштовної, введення їх в експлуатацію, внутрішньому переміщенні із одного цеху (відділу) до іншого, зі складу до експлуатації, іншій матеріально відповідальній особі, при оформленні операцій приймання-передачі об'єктів за договорами операційної або фінансової оренди. Під час приймання об'єкту первинний документ заповнює приймальна комісія для подальшої передачі його до бухгалтерії з доданою технічною документацією. Але деякі елементи документа втратили актуальність, є не обов'язковими або зайвими: код норми амортизаційних відрахувань, норми амортизаційних відрахувань на повне відновлення та на капітальний ремонт, поправочний коефіцієнт. Крім того, є не актуальною дата затвердження документа (“на 19____р.”). [3]

Дія Положень (Стандартів) бухгалтерського обліку з 2000 року обумовлює застосування таких форм первинного обліку основних засобів, які б змогли повною мірою виконувати вимоги, зокрема П(С)БО 7.

На нашу думку існуючі форми первинного обліку основних засобів не дозволяють повністю сформувати необхідну для різноманітних користувачів інформацію, у тому числі про такі об'єкти, у яких неможливо встановити остаточно термін корисного використання. Доцільним є внесення змін і корективів у існуючі типові форми. Зауваження та пропозиції науковців, згаданих вище, є актуальними та обґрунтованими. Ряд змін, таких як, внесення окремих реквізитів, в яких враховуються методи розрахунку амортизації, вилучення деяких граф (код норми амортизації), заміна застарілих

посилань на 19_ рік та «руб.» на нові, позитивно вплинули б на організацію ведення первинного обліку основних засобів.

Важливе значення розглянутої проблеми потребує подальших досліджень питань організації і методики обліку основних засобів у складі необоротних активів, зокрема аналізу впливу запропонованих змін форми первинних документів на облікові регістри і звітність підприємств різних галузей.

Література.

1. Белоусов А. Усовершенствование документального оформления операций с основными средствами в условиях применения П(С)БУ 7 «Основные средства» / А. Белоусов // Бухгалтерский учет и аудит. – 2006. – № 3. – С. 49–56.

2. Семйон В.С. Бухгалтерський облік необоротних активів в Україні та Угорщині: порівняльний аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08. 00. 09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / В.С. Семйон. – Житомир, 2010. – 23 с.

3. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник / Н.М. Грабова; за ред. М.В. Кужельного. – 6-те вид. – К.: А.С.К., 2003. – 266 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

***Рижикова Н.І. к.е.н., доцент, Муртазаєв Довлет, магістрант*,
Харківський національний технічний університет
сізьського господарства імені Петра Василенка***

Економічний розвиток України залежить від ефективності функціонування сфер її народного господарства. Важливе значення приділяється основним засобам як головному елементу матеріально-технічної бази підприємства. Ефективність використання основних засобів залежить від організації своєчасного одержання надійної і досить повної обліково-економічної інформації. У цьому зв'язку зростає роль та значення обліку як однієї з найважливіших функцій управління. Однак сучасна система організації бухгалтерського обліку основних засобів не може цілком задовольнити зростаючі інформаційні потреби управління. Аудит основних засобів є невід'ємною частиною загального аудиту суб'єкта господарювання, оскільки основні засоби, як правило займають, більшу частку в майні

* Науковий керівник – Рижикова Н.І., к.е.н., доцент